

ለ አዲሱ ኮሮና ቫይረስ እና ኮቪድ-19 በሽታ

ከዲሴምበር 2019 ጀምሮ አንድ የኮሮና ቫይረስ በአለም ላይ እየተሰራጨ ይገኛል። ይህ ቫይረስ የሚፈጥረው ህመም ኮቪድ-19 የሚል ስም ተሰጥቶታል።

አብዛኛዎቹ የሚታመሙት በመጠኑ ነው

De አብዛኛው ታጣሚ እምዛም ሳይንዳ ሳልና ትኩሳት ብቻ ተሰምቶት በራሱ ግዜ ተሽሎት ሲነሳ፥ ከራሉ ደግሞ የትንፋሽ ጣጠርና የሳንባ መበከል ደርሶበት በከፍተኛ ደረጃ ይታመጣል።

ቫይረሱ የሚተላለፈው ከታማሚው *ጋ*ር የቅርብ *ግንኙነት* በማድረ*ባ* እንደ መሆኑ ሁሉ፤ ታማሚው ሲያስለው ወይም ሲያስነተሰው፥ በጠብታ መተላለፍ (droppsmitta) በሚባለው *መንገ*ድ ጭምር ይተላለፋል።

ምልክቱ በአብዛኛው ሲጀምር ቀለል ባለ መልኩ ነው። ብዙ ግዜ ምልክቱ አንድ ሰው በሽታው ከያዘው ከአምስት ቀናት በኋላ ነው መታየት የሚጀምረው። አንዳንድ ግዜ ግን ምልክቶቹ ከአምስት ቀናት ቀድመው ወይም ዘግይተው ሊመጡ ይችላሉ።

ኮቪድ-19 በሽታ ከዚህ በታች የተጠቀሱትን አንዱን ወይም ብዙውን መልክቶች ያሳያል፣

- ሳል
- ትኩሳት
- የትንፋሽ ጣጠር፣
- የአፍ*ንጫ ፌ*ሳሽ
- የጉሮሮ ህመም
- ራስምታት
- የጡንቻና መገጣጠሚያ ህመም
- የማቅለሽለሽ ስሜት

አረጋዊያን ክፉኛ ኪታመሙ ይቸላሉ

ከፊሱ ሰው የትንፋሽ ማጠርና የሳንባ መበከል ደርሶበት በከፍተኛ ደረጃ ይታመማል።

እንዲህ ዓይነቱ ከባድ ሀመም የሚያጋተማቸው በእድሜ የኅፉ ከ80 ዓመት ዕድሜ በላይ ያሉ ሰዎች ነው። ይሁን እንጂ የቆየ የልብና የሳንባ ችግር ያለባቸው ሰዎችንና የካንሰር ታማሚዎችንም በከባድ ሁኔታ ያጢቃል። ራስዎንና ሌላውን ለመከላከል ሰባት ቀላል ምክሮች፡-

- 1.የታመሙ ከመሰልዎትና የአፍንጫ ፈሳሽ፥ ሳል ወይም ትኩሳት ካለብዎት ከሥራ ቀርተው ቤት ይዋሉ። ከበሽታው ከተፈወሱ በኋላ ቢያንስ 48 ሰዓታት እቤትዎ ውስጥ ይቆዩ።
- 2.እጅዎቸዎን በሳ ሙና እና በሙቅ ውሃ ቢያንስ ለ20 ሴኮንዶቸ በደንብ ይታጠቡ።
- 3.ሳሙና እና ውሃ ማግኘት የማይቸሉበት ሁኔታ ውስጥ ካሉ 60 % አልኮል ባለው የእጅ አልኮል ይጠቀም።
- 4.ከታመሙ ሰዎች ጋር የቀረበ ግንኙነት አያድርጉ።
- 5.0ይንዎን፥ አፍንጫዎን ወይም አፍዎን በእጅዎ አይነካኩ።
- 6.ሲስሉ ወይም ሲያነዋሱ የክርን መታጠፊያን ወይም የአፍንጫ መተረጊያ ወረቀት ይጠቀሙ።
- 7.ከ*ታመ*ሙ ወይም የህመም ምልክቶች ከታየብዎት አረጋዊያንን ለመትብኝት አያስቡ።

በጣም ኣስፈላጊ የስልክ ቁጥሮች

- ኮቪድ-19 በተመለከተ ጥያቄ ካለዎት 113 13 ይደውሉ
- በህመሙ ምክንያት ቤትዎ ውስጥ ራስዎን መንከባከብ የማይቸሉበት ደረጃ ላይ ከደረሱ 1177 በመደወል ከጤና ባለሙያዎች *ጋ*ር (በእንግሊዝኛ ወይም በስዊድንኛ) መነ*ጋ*ገር ይችላሉ።
- ለሕይወት አስጊ በሚሆንበት ባዜ 112 ይደውሉ።

ወቅታዊ መረጃ ለማግኘትና

ለአብዛኛዎቹ ተያቄና መልሶች ይህ ድረንጽ ይታብኙ።

www.folkhalsomyndigheten.se/covid-19

